

Suvestinė redakcija nuo 2010-11-07 iki 2011-05-07

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [40-1484](#), i. k. 1021100NUTA00000503

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMĄ

2002 m. balandžio 10 d. Nr. 503
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), įgyvendindama 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL 2010 L 20, p. 7) ir 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/105/EB (OL 2006 L 363, p. 368), nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1542](#), 2010-11-03, Žin., 2010, Nr. 130-6634 (2010-11-06), i. k. 1101100NUTA00001542

1. Įgalinti Aplinkos ministeriją:

1.1. būti atsakingą už apsaugos, priežiūros ir tvarkymo organizavimą gamtiniuose rezervatuose, gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, gamtos paveldo objektų (gamtos paminklų) teritorijose, nacionaliniuose parkuose (išskyrus Trakų istorinį nacionalinį parką), regioniniuose parkuose, biosferos rezervatuose ir biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, pagal kompetenciją - ekologinės apsaugos zonose;

1.2. pagal kompetenciją parengti ir patvirtinti nacionalinių bei regioninių parkų individualius apsaugos reglamentus;

1.3. pagal kompetenciją patvirtinti valstybinių saugomų teritorijų pareigūnų sąrašą;

1.4. parengti ir patvirtinti valstybinės saugomų teritorijų apsaugos kontrolės nuostatus;

1.5. parengti ir patvirtinti statybų saugomose teritorijose laikinuosius regioninius architektūrinius reglamentus;

1.6. pagal kompetenciją teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl valstybinių draustinių, rezervatinių apyubių, biosferos rezervatų steigimo, šių saugomų teritorijų ribų bei tipų nustatymo ir keitimo, regioninių parkų ribų nustatymo ir keitimo, taip pat nacionalinių parkų tvarkymo planų (planavimo schemų) patvirtinimo projektus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1387](#), 2005-12-22, Žin., 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

1.7. rengti ir tvirtinti gamtos paveldo objektų nuostatus;

1.8. skelbti saugomais gamtos paveldo objektus ir tvirtinti jų ribų planus;

1.9. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl vertingiausių gamtos paveldo objektų skelbimo gamtos paminklais projektus;

1.10. nustatyti biosferos poligonus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, pagal kompetenciją – ekologinės apsaugos zonas ir jų ribas;

1.11. parengti ir patvirtinti biosferos poligonų nuostatus;

1.12. rengti ir tvirtinti specialias aplinkos tyrimo programas biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijoms;

- 1.13. parengti ir patvirtinti atkuriamųjų ir genetinių sklypų nuostatus;
- 1.14. parengti ir patvirtinti paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrantės apsaugos juostų nustatymo tvarką;

1.15. *Neteko galios nuo 2010-11-07*

Punkto naikinimas:

Nr. [1542](#), 2010-11-03, *Žin.* 2010, Nr. 130-6634 (2010-11-06), i. k. 1101100NUTA00001542

- 1.16. parengti ir patvirtinti gamtinio karkaso nuostatus;
- 1.17. nustatyti tvarką, pagal kurią nevalstybinės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys gali inicijuoti draustinių ir rezervatų steigimą, paveldo objektų paskelbimą;
- 1.18. nustatyti tvarką, pagal kurią žemės ir kito nekilnojamojo turto savininkai bei valdytojai gali pareikšti pretenzijas dėl pasiūlymų steigti naujas saugomas teritorijas, keisti jau esančių saugomų teritorijų statusą ar ribas;
- 1.19. nustatyti ir patvirtinti saugomų teritorijų steigimo kriterijus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1542](#), 2010-11-03, *Žin.*, 2010, Nr. 130-6634 (2010-11-06), i. k. 1101100NUTA00001542

1.20. parengti ir patvirtinti veiklos planų ir projektų poveikio paukščių ir buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms vertinimo tvarką;

1.21. pagal kompetenciją teikti saugomas teritorijas įrašyti į tarptautinius saugomų teritorijų sąrašus;

1.22. pagal kompetenciją teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl saugomų teritorijų arba jų dalių, atitinkančių tarptautinių dokumentų nustatytus reikalavimus, ribų planų ir sąrašų tvirtinimo projektus;

1.23. pagal kompetenciją teikti saugomų teritorijų ir jų apsaugos zonų ribas pažymėti Žemės kadastro žemėlapiuose ir teritorijų planavimo dokumentuose;

1.24. nustatyti tvarką, pagal kurią valstybinių parkų direktoriai ir jų pavaduotojai skiriami Jungtinių Tarybų nariais;

1.25. parengti ir patvirtinti saugomų teritorijų teritorinio planavimo dokumentų rengimo taisykles, nustatyti saugomų teritorijų ribų planų rengimo tvarką;

1.26. nustatyti saugomų teritorijų specialiojo planavimo dokumentus rengiančių specialistų ir juridinių asmenų atestavimo tvarką;

1.27. pagal kompetenciją tvirtinti saugomų teritorijų (gamtinių rezervatų, biosferos rezervatų, gamtinių ir kompleksinių draustinių, nacionalinių parkų, išskyrus Trakų istorinį nacionalinį parką, regioninių parkų ir gamtos paveldo objektų) tvarkymo projektus ir strateginio planavimo dokumentus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1828](#), 2002-11-22, *Žin.*, 2002, Nr. 113-5041 (2002-11-27), i. k. 1021100NUTA00001828

Nr. [1387](#), 2005-12-22, *Žin.*, 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

1.28. rengti saugomų teritorijų strateginius gamtotvarkos planus;

1.29. drausti arba riboti saugomose teritorijose motorinių transporto ir vandens transporto priemonių naudojimą ir eismą, medžioklę, žvejybą, grybų, augalų ir jų dalių rinkimą, saugomų objektų naudojimą ir lankymą;

1.30. parengti ir patvirtinti nuostolių, padarytų saugomoms teritorijoms, nustatymo metodiką.

1.31. pagal kompetenciją tvirtinti saugomų teritorijų (gamtinių rezervatų, biosferos rezervatų, gamtinių ir kompleksinių draustinių, regioninių parkų ir gamtos paveldo objektų) tvarkymo planus (planavimo schemas).

Papildyta punktu:

Nr. [1387](#), 2005-12-22, *Žin.*, 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

1.32. atlikti šiuos Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ sudarymo ir jo teritorijų apsaugos veiksmus:

1.32.1. patvirtinti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, kurių apsaugai būtina nustatyti saugomas teritorijas, sąrašą;

1.32.2. patvirtinti vietovių, kuriose nustatomos paukščių ar buveinių apsaugai svarbios teritorijos, atrankos kriterijus;

1.32.3. organizuoti mokslinius tyrimus atrinkti vietovėms, atitinkančioms buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus;

1.32.4. patvirtinti vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą ir teikti jį svarstyti Europos Komisijai. Prireikus siūlyti šį sąrašą keisti arba siūlyti panaikinti buveinių apsaugai svarbią teritoriją, konsultuotis su Europos Komisija dėl į ją įtrauktinų vietovių;

1.32.5. nustatyti buveinių ir paukščių apsaugai svarbias teritorijas;

1.32.6. tvirtinti vietovių, atitinkančių buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, gamtotvarkos planus (istoriniuose nacionaliniuose parkuose, kultūriniuose rezervatuose ir draustiniuose, kultūros paveldo objektuose esančių teritorijų – suderinus su Kultūros ministerija);

1.32.7. teikti Europos Komisijai informaciją apie nustatytas paukščių apsaugai svarbias teritorijas;

1.32.8. patvirtinti Kompensacinių priemonių bendram Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumui išsaugoti taikymo ir informacijos apie patvirtintas kompensacines priemones teikimo Europos Komisijai ir kreipimosi į Europos Komisiją dėl jos nuomonės tvarkos aprašą.

Papildyta punktu:

Nr. [1542](#), 2010-11-03, Žin., 2010, Nr. 130-6634 (2010-11-06), i. k. 1101100NUTA00001542

2. Įgalinti Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos:

2.1. vykdyti Saugomų teritorijų valstybės kadastro vadovaujančios tvarkymo įstaigos funkcijas;

2.2. pagal kompetenciją sudaryti apsaugos sutartis dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinių naudojimo sąlygų su žemės, miško sklypų ir vandens telkinių savininkais bei valdytojais, kurių žemės, miško sklypai ar vandens telkiniai yra saugomoje teritorijoje;

2.3. pagal kompetenciją organizuoti saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo programų rengimą;

2.4. pagal kompetenciją vykdyti valstybinių draustinių ir paveldo objektų priežiūrą;

2.5. teikti Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui įrašyti į šio registro duomenis teisės aktuose ar teritorinio planavimo dokumentuose nustatytus veiklos apribojimus ar kitus reikalavimus, susijusius su saugoma teritorija, jeigu jie nebuvo įrašyti atkuriant nuosavybės teises į žemę, suteikiant ją naudoti, perleidžiant ar parduodant.

3. Įgalinti Kultūros ministeriją:

3.1. būti atsakingą už apsaugos, priežiūros ir tvarkymo organizavimą kultūriniuose rezervatuose (rezervatuose-muziejuose), kultūriniuose ir pagal kompetenciją - kompleksiniuose draustiniuose, kultūros paveldo objektų (kultūros paminklų) teritorijose, Trakų istoriniame nacionaliniame parke, pagal kompetenciją – ekologinės apsaugos zonose;

3.2. parengti ir patvirtinti Trakų istorinio nacionalinio parko ir Kernavės kultūrinio rezervato individualius apsaugos reglamentus;

3.3. pagal kompetenciją sudaryti apsaugos sutartis dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinių naudojimo sąlygų su žemės, miško sklypų ar vandens telkinių savininkais bei valdytojais, kurių žemės, miško sklypai ar vandens telkiniai yra saugomoje teritorijoje;

3.4. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl vertingiausių kultūros paveldo objektų skelbimo kultūros paminklais projektus;

3.5. pagal kompetenciją teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl valstybinių kultūrinių draustinių steigimo, jų ribų nustatymo ir tipų keitimo, taip pat Trakų istorinio nacionalinio parko tvarkymo plano (planavimo schemas) patvirtinimo projektus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1387](#), 2005-12-22, *Žin.*, 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

3.6. pagal kompetenciją organizuoti su saugomomis teritorijomis susijusį tarptautinį bendradarbiavimą;

3.7. nustatyti kultūrinių rezervatų (rezervatų-muziejų) naudojimo ir lankymo tvarką;

3.8. pagal kompetenciją teikti saugomas teritorijas įrašyti į tarptautinius saugomų teritorijų sąrašus;

3.9. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti saugomų teritorijų (kultūrinių rezervatų, kultūrinių draustinių ir kultūros paveldo objektų) arba jų dalių, atitinkančių tarptautinių dokumentų nustatytus reikalavimus, ribų planus ir sąrašus;

3.10. teikti saugomų teritorijų (kultūrinių rezervatų, kultūrinių draustinių, Trakų istorinio nacionalinio parko, kultūros paveldo objektų) ir jų apsaugos zonų ribas pažymėti Žemės kadastro žemėlapiuose ir teritorijų planavimo dokumentuose;

3.11. tvirtinti saugomų teritorijų (kultūrinių rezervatų, kultūrinių draustinių, Trakų istorinio nacionalinio parko, kultūros paveldo objektų) tvarkymo projektus ir strateginio planavimo dokumentus (paveldotvarkos planus);

Punkto pakeitimai:

Nr. [1387](#), 2005-12-22, *Žin.*, 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

3.12. rengti saugomų teritorijų strateginius paveldotvarkos planus;

3.13. pagal kompetenciją patvirtinti valstybinių saugomų teritorijų pareigūnų sąrašą;

3.14. tvirtinti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos parengtus kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) apsaugos reglamentus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [886](#), 2003-07-08, *Žin.*, 2003, Nr. 69-3127 (2003-07-10), i. k. 1031100NUTA00000886

Nr. [1387](#), 2005-12-22, *Žin.*, 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

3.15. pagal kompetenciją tvirtinti saugomų teritorijų (kultūrinių rezervatų, kultūrinių draustinių, kultūros paveldo objektų) tvarkymo planus (planavimo schemas).

Papildyta punktu:

Nr. [1387](#), 2005-12-22, *Žin.*, 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

4. Įgalinti Aplinkos ministeriją ir Kultūros ministeriją:

4.1. nustatyti ir patvirtinti saugomų teritorijų žymėjimo vietovėje tvarką;

4.2. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl kompleksinių draustinių įrašymo į tarptautinius saugomų teritorijų sąrašus projektus;

4.3. teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti kompleksinių draustinių arba jų dalių, atitinkančių tarptautinių dokumentų nustatytus reikalavimus, ribų planus ir sąrašus;

4.4. paduoti teismui ieškinio pareiškimus dėl saugomoms teritorijoms ir paveldo objektams padarytos žalos atlyginimo.

5. Pavesti Aplinkos ministerijai parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei šių teisės aktų projektus:

5.1. saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų;

5.2. gamtinių rezervatų nuostatų;

5.3. gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų;

5.4. biosferos rezervatų nuostatų;

5.5. nacionalinių ir regioninių parkų nuostatų;

5.6. paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrantės apsaugos juostų apsaugos reglamentų;

5.7. ekonominio vertinimo, atliekamo numatant steigti saugomas teritorijas ar rezervuoti vietas saugomoms teritorijoms steigti, tvarkos;

5.8. valstybinių draustinių, biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijų steigimo, paveldo objektų skelbimo saugomais tvarkos, kai nustatytiesiems gamtos ar kultūros paveldo teritoriniams kompleksams ir objektams (vertybėms) gresia išnykimas, sunaikinimas arba vertės praradimas;

5.9. savivaldybių draustinių steigimo ir savivaldybių paveldo objektų skelbimo tvarkos;

5.10. paukščių ar buveinių apsaugai svarbių teritorijų bendrųjų nuostatų;

5.11. informacijos apie Europos Bendrijos svarbos teritorijas teikimo Europos Komisijai tvarkos;

5.12. į tarptautinius saugomų teritorijų sąrašus patenkančių teritorijų apsaugos ypatumų (reglamento);

5.13. Saugomų teritorijų valstybės kadastro nuostatų;

5.14. saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų, išskyrus paveldotvarkos planus, rengimo ir tvirtinimo tvarkos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [374](#), 2004-04-06, *Žin.*, 2004, Nr. 52-1726 (2004-04-08), i. k. 1041100NUTA00000374

5.15. kompensacijų, steigiant naujas saugomas teritorijas, keičiant esamų saugomų teritorijų statusą arba nustačius veiklos apribojimus, mažinančius gaunamą naudą, apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarkos;

5.16. žemės mokesčio ir kitų lengvatų žemės savininkams bei valdytojams saugomose teritorijose teikimo tvarkos;

5.17. biosferos rezervatų ir jų zonų ribų planų.

6. Pavesti Kultūros ministerijai parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei šių teisės aktų projektus:

6.1. kultūrinių rezervatų nuostatų;

6.2. kultūrinių draustinių nuostatų;

6.3. kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) fizinės ir regimosios (vizualinės) apsaugos pazonių nustatymo taisyklių;

6.4. paveldotvarkos planų rengimo ir tvirtinimo tvarkos.

Papildyta punktu:

Nr. [374](#), 2004-04-06, *Žin.*, 2004, Nr. 52-1726 (2004-04-08), i. k. 1041100NUTA00000374

7. Pavesti Aplinkos ministerijai kartu su Kultūros ministerija parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei apsaugos sutarčių su žemės, miško sklypų ir vandens telkinių savininkais bei valdytojais dėl veiklos apribojimo formų bei šių sutarčių sudarymo tvarkos projektus.

8. *Neteko galios nuo 2005-12-25*

Punkto naikinimas:

Nr. [1387](#), 2005-12-22, *Žin.* 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

Papildyta punktu:

Nr. [1309](#), 2004-10-20, *Žin.*, 2004, Nr. 155-5648 (2004-10-23), i. k. 1041100NUTA00001309

FINANSŲ MINISTRĖ,
PAVADUOJANTI MINISTRĄ PIRMININKĄ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1828](#), 2002-11-22, Žin., 2002, Nr. 113-5041 (2002-11-27), i. k. 1021100NUTA00001828

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [886](#), 2003-07-08, Žin., 2003, Nr. 69-3127 (2003-07-10), i. k. 1031100NUTA00000886

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [374](#), 2004-04-06, Žin., 2004, Nr. 52-1726 (2004-04-08), i. k. 1041100NUTA00000374

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1309](#), 2004-10-20, Žin., 2004, Nr. 155-5648 (2004-10-23), i. k. 1041100NUTA00001309

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą" papildymo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1387](#), 2005-12-22, Žin., 2005, Nr. 150-5481 (2005-12-24), i. k. 1051100NUTA00001387

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1542](#), 2010-11-03, Žin., 2010, Nr. 130-6634 (2010-11-06), i. k. 1101100NUTA00001542

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą" pakeitimo